

Suport psicològic en situacions d'emergència

Capítol 2

Reconeixement de les disfuncions
del comportament

La psicologia treballa en la teoria i l'aplicació
pràctica dels aspectes biològics, socials i
culturals del comportament humà.

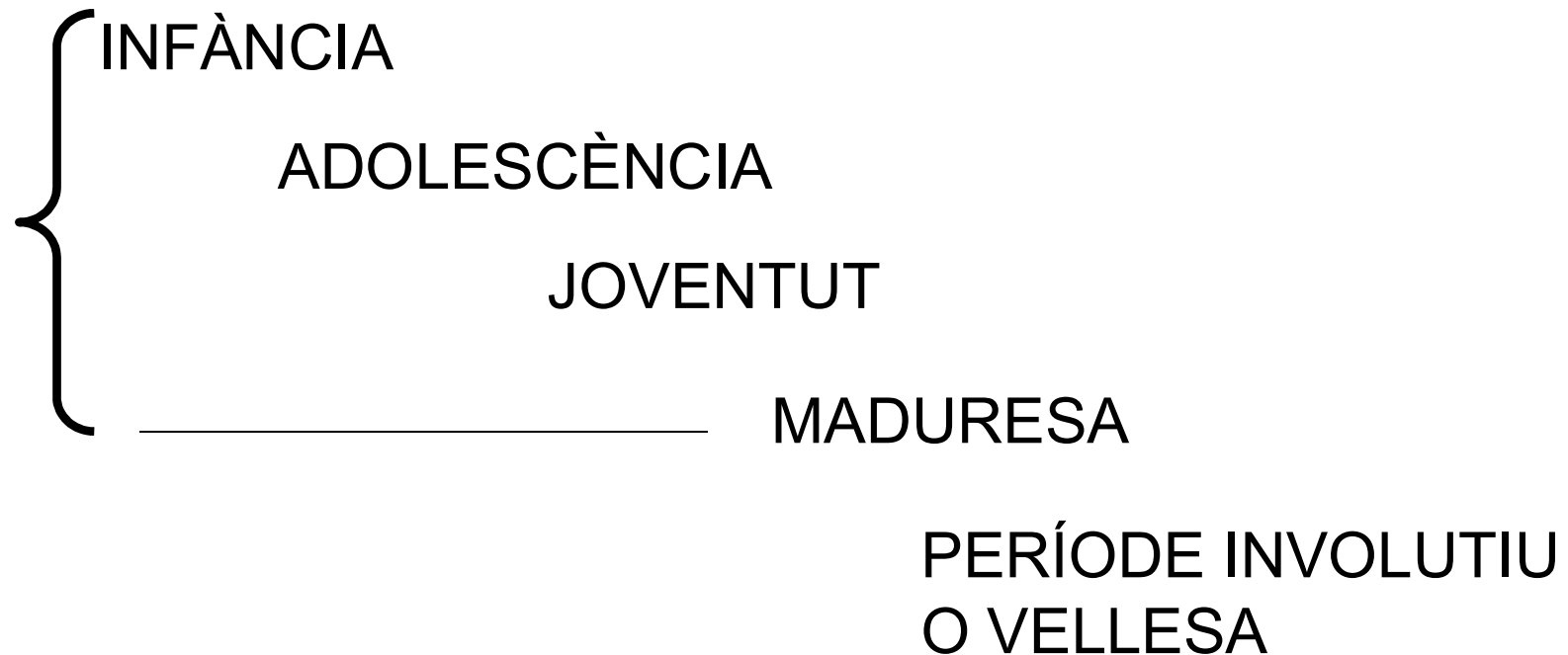
Actua a nivell:

- » INDIVIDUAL
- » SOCIAL

Etapes evolutives del ser humà

NAIXEMENT

DESENVOLUPAMENT

Desenvolupament evolutiu

El desenvolupament evolutiu d'una persona
és el cicle vital

En el procés evolutiu entre la infància i l'edat
adulta es concreta la personalitat

Desenvolupament evolutiu

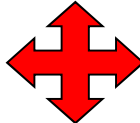
- FÍSIC
- INTEL·LECTUAL
- EMOCIONAL
- SOCIAL

Personalitat

És el patró de:

- Pensaments
- Sentiments
- Conducta

Apareix a través de diferents situacions

 EXTROVERSIÓ

 INTROVERSIÓ

Teories del desenvolupament de la personalitat

- PSICONALÍTICA
 - Inconscient
- CONDUCTISTA
 - Observació del comportament i l'ambient
 - » COGNOCIVISME
- HUMANISTA
 - Consciència i l'experiència

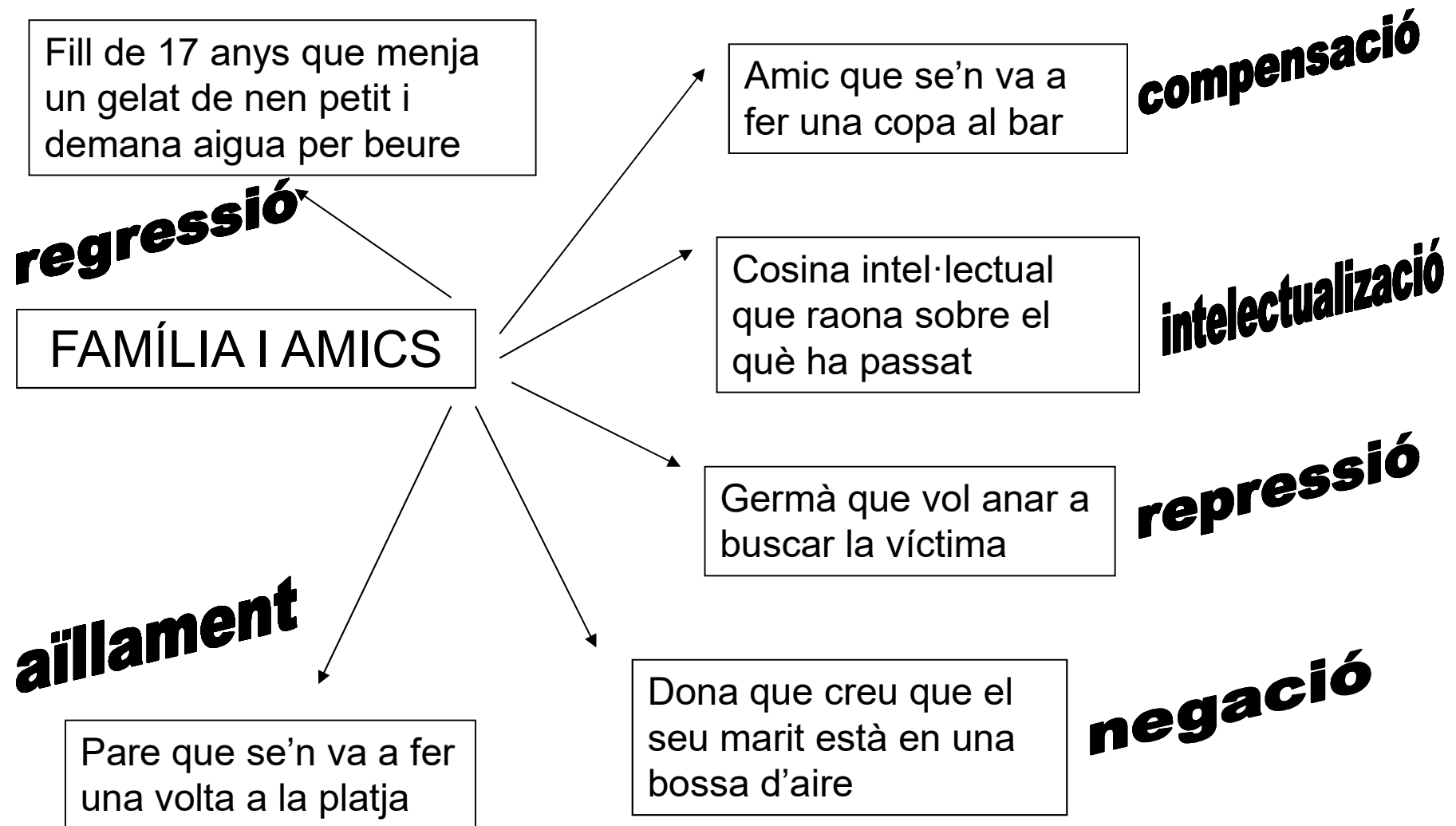
Mecanisme de defensa de la personalitat

Recursos inconscients per afrontar una situació difícil

TIPUS:

- Compensació
- Intellectualització
- Repressió
- Negació de la realitat
- Aïllament
- Regressió

Exemple de mecanismes de defensa de la personalitat: cas submarinista ofegat

Emmalaltir

Salut:

És l'estat complet de benestar físic, mental i social i no només l'absència de malalties

La malaltia és un problema biològic i també una experiència que efecte el ser humà en tota la seva totalitat

Mecanismes d'adaptació enfront la malaltia

- Resoldre el problema
- Control de l'emoció: negar l'existència de la malaltia
- Resignació passiva: no pensa en la malaltia i busca entreteniments
- Estratègia del pensament: resar
- La conducta: prendre medicaments
- Enfrontament atencional o evitatiu

Estratègies d'afrontar la malaltia

- COGNITIU-EVITATIU
- CONDUCTUAL-EVITATIU
- COGNITIU-ATENCIONAL
- CONDUCTUAL-ATENCIONAL

Rol del pacient

El pacient té dret a:

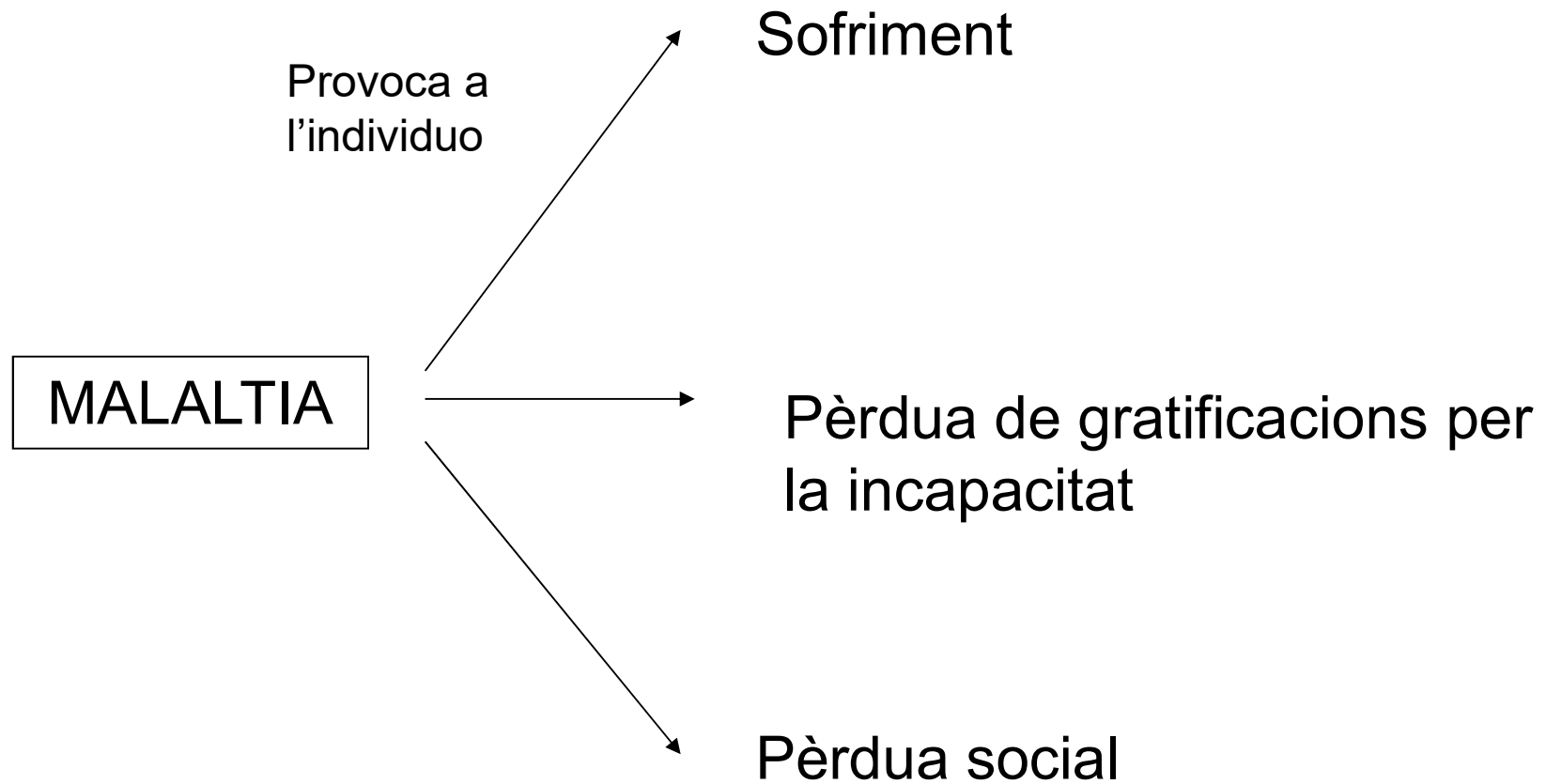
- No considerar-se responsable de la seva malaltia
- Eximir-se de determinades responsabilitats: treball,...

Té les responsabilitats de:

- Col·laborar en el procés de recuperació
- Buscar ajuda per la seva curació

Rol del malalt

- Dret a ser cuidat i protecció social
- Acceptació social de la malaltia
- Desig de curar-se
- Acceptació de les limitacions de la malaltia
- Recerca d'ajuda per la curació
- No tenir responsabilitats

La conducta
d'emmalaltir

Es modulada

Per factors
socioculturals

Personals

Biològics

Familiars

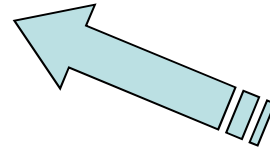
Laborals

Reaccions psicològiques i del comportament

EXPERIÈNCIA SUBJECTIVA

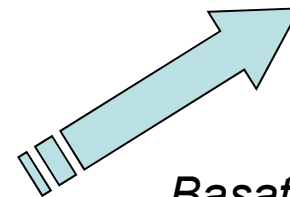
El pacient interpreta la malaltia, selecciona informació i atribueix significats

Basat en

Creences
Valors
personals
Personalitat

Condicions socioculturals
Genètics
Personals

Basat en

Exemples de diferents comportament de pacients terminals de càncer

- Pacient d'un centre penitenciar amb coeficient intel·lectual molt baix
 - » *“voy al médico para que me hagan un parche y continuar con lo mio”*
- Persona de 80 anys amb grans creences religioses
 - » *“Déu dirà si m'ha arribat el moment”*
- Metge de 40 anys
 - » *“El tractament està donant bons resultats i necessito una nova analítica per fer un pronòstic més fiable”*

Significats subjectius del procés d'emmalaltir

- La malaltia com desafiament
- La malaltia com enemic
- La malaltia com a refugi
- La malaltia com a guany
- La malaltia com a càstig

Fases del procés d'emmalaltir

1. Fase d'aparició de símptomes i signes
2. Fase de definició de la malaltia
3. Fase de contacte amb l'assistència especialitzada
4. Fase d'estat de la malaltia
5. Fase de convalescència
6. Fase de curació

Exemple de les fases en un pacient portador del virus VIH (sero positiu)

1. Inflamació dels ganglis del coll i febre molt alta
2. Metge de família sol·licita analítica
3. Visita al servei de medicina interna
4. Inici del tractament i controls periòdics de l'estat de la malaltia
5. Desenvolupa la SIDA i deixa de treballar
6. Malalt crònic en cures pal·liatives

1. Aparició de signes i símptomes
2. Diagnòstic
3. Assistència especialitzada
4. Tractaments amb anti-retrovirals i analítiques pel control de la càrrega viral
5. El pacient pateix les seqüeles de la malaltia
6. Fase de curació o final de la malaltia

Reacció emocional desajustada

No es pot iniciar el procés de recuperació o tractament

Apareix

Depressió, inhibició i desinterès per la malaltia

ESTRATÈGIES

Passives

Evitatives

Depressió, ansietat

Catastrofiar

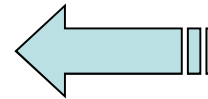

Depressió i més intensitat del dolor

El comportament davant una malaltia

Està influït per

Factors físics
Emocionals
Intel·lectuals
Socials

El desenvolupament
de l'individu